

[Prima Pagină](#) > ... > [Dreptul Familiei Și Succesiunea](#) > [Răspunderea Părintească - Încredințarea Copilului Și Dreptul de Vizită](#) > [Latvia](#)

Răspunderea părintească - Încredințarea copilului și dreptul de vizită

Conținut furnizat de

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Ce înseamnă în termeni practici termenul juridic „răspundere părintească”? Care sunt drepturile și obligațiile titularului răspunderii părintești?

Un copil se află sub autoritatea părintească până la împlinirea vârstei majoratului.

Exercitarea autorității părintești înseamnă dreptul și obligația părintelui de a avea grijă de copil și de bunurile acestuia și de a reprezenta copilul în relațiile personale și patrimoniale.

Îngrijirea unui copil înseamnă îngrijirea și supravegherea copilului, precum și dreptul de a stabili locul de reședință al copilului.

Îngrijirea copilului înseamnă întreținerea copilului, și anume asigurarea de hrană, îmbrăcăminte, locuință și îngrijirea sănătății, îngrijirea personală, educația și creșterea (asigurarea dezvoltării psihice și fizice, ținând seama în mod corespunzător de personalitatea, aptitudinile și interesele copilului și pregătirea copilului pentru activități utile în societate).

Supravegherea părintească înseamnă protejarea siguranței copilului și prevenirea oricărui risc din partea unor părți terțe. Dreptul de a decide asupra locului de reședință al copilului înseamnă alegerea geografică a locului de reședință, precum și alegerea locuinței.

Îngrijirea bunurilor copilului înseamnă întreținerea și utilizarea bunurilor copilului în așa fel încât să le conserve și să le sporească valoarea.

2 Ca regulă generală, cine are răspundere părintească asupra unui copil?

Părinții care locuiesc împreună exercită în comun autoritatea părintească. În cazul în care părinții locuiesc separat, autoritatea părintească este exercitată în continuare în comun. Îngrijirea și supravegherea copilului trebuie să fie asigurate de către părintele cu care locuiește copilul. Părinții trebuie să ia decizii în comun cu privire la aspectele care pot avea un impact semnificativ asupra dezvoltării copilului.

3 Dacă părinții nu sunt capabili sau nu vor să-și exercite răspunderea părintească asupra copiilor lor, poate fi numită o altă persoană în locul lor ?

În cazul în care sănătatea sau viața copilului este pusă în pericol din culpa unuia dintre părinți (din cauza unui

comportament intenționat sau din neglijență) sau părintele abuzează de drepturile sale sau nu reușește să asigure îngrijirea și supravegherea copilului, punând astfel în pericol dezvoltarea fizică, psihică sau morală a acestuia, instanța poate să priveze părintele de dreptul de exercitare a autorității părintești.

Atunci când privează unul dintre părinți de dreptul de exercitare a autorității părintești, instanța transferă exercitarea exclusivă a autorității părintești către celălalt părinte. În cazul în care autoritatea părintească exercitată de celălalt părinte nu poate proteja în mod adecvat copilul de pericol sau în cazul în care ambii părinți au fost privați de dreptul de exercitare a autorității părintești, instanța însărcinează instanța de dreptul familiei (*bărintesa*) cu asigurarea îngrijirii copilului în afara locuinței familiei.

4 Dacă părinții divorțează sau se despart, cum se stabilește chestiunea răspunderii părintești pe viitor?

În cazul în care părinții locuiesc separat, autoritatea părintească este exercitată în continuare în comun. Îngrijirea și supravegherea copilului trebuie să fie asigurate de către părintele cu care locuiește copilul. Părinții trebuie să ia decizii în comun cu privire la aspectele care pot avea un impact semnificativ asupra dezvoltării copilului. Litigiile dintre părinți sunt soluționate de instanța de dreptul familiei, cu excepția cazului în care legislația prevede altfel. Exercitarea autorității părintești de către ambii părinți încetează atunci când un acord între părinți sau o hotărâre judecătorească stabilește exercitarea autorității părintești de către un singur părinte.

5 Dacă părinții încheie un acord privind răspunderea părintească, ce formalități trebuie respectate pentru a face ca acordul să fie executoriu?

În cazul în care părinții ajung la un acord cu privire la exercitarea autorității părintești și pun în aplicare acordul, în mod voluntar, nu este necesar să se obțină aprobare de la nicio autoritate sau instanță.

6 Dacă părinții nu pot ajunge la un acord privind chestiunea răspunderii părintești, care sunt căile alternative de rezolvare a conflictului fără prezentarea în instanță?

În cazul unui litigiu, dezacordurile și diferendele sunt soluționate de instanța de dreptul familiei.

De asemenea, medierea poate fi eficientă pentru soluționarea conflictelor familiale; cu ajutorul mediatorului, în calitate de parte terță neutră, se încearcă găsirea unei soluții la litigiu, acceptabilă pentru părți, prin ascultarea așteptărilor și nevoilor ambelor părți. În cadrul programului „[Medierea conflictelor familiale](#)” finanțat de la bugetul de stat, pus în aplicare de Ministerul Justiției în cooperare cu Consiliul Mediatorilor Autorizați, familiile au posibilitatea de a participa la cinci sesiuni de mediere cu durata de o oră, plătite de stat, în timp ce pentru familiile cărora le-a fost atribuit statutul de familie cu venituri mici sau defavorizate, sunt plătite de stat șapte sesiuni cu durata de o oră.

7 Dacă părinții se prezintă în instanță, asupra căror chestiuni legate de copil poate judecătorul să decidă?

În cazul în care părinții apelează la instanță, aceștia pot solicita exercitarea autorității părintești în comun sau separat. De asemenea, dacă este necesar, judecătorul se pronunță cu privire la obligația de întreținere, locul de reședință etc. Părintele cu drept de exercitare separată a autorității părintești exercită autoritatea părintească asupra copilului, care include dreptul de a acționa în numele copiilor în relațiile lor personale și patrimoniale și dreptul de a stabili locul de reședință al copilului. Fiecare părinte are obligația și dreptul de a menține o relație personală și un contact direct cu copilul. Această regulă se aplică și în cazul în care copilul este separat de familie sau în cazul în care copilul nu mai locuiește cu unul sau cu ambii părinți. Părintele care nu locuiește împreună cu copilul are dreptul de a fi informat cu privire la acesta, în special cu privire la dezvoltarea, sănătatea, rezultatele școlare, interesele și condițiile de viață ale copilului. Un litigiu între părinți cu privire la exercitarea autorității părintești ar trebui să fie soluționat în interesul copilului și ar trebui solicitată părerea copilului în cazul în care acesta este în măsură să își exprime părerea.

8 Dacă instanța hotărăște că un părinte va avea custodia exclusivă a unui copil, aceasta înseamnă că el sau ea poate decide asupra tuturor chestiunilor legate de copil fără îl consulte pe celălalt părinte în prealabil?

Părintele care exercită separat autoritatea părintească asupra copilului are toate drepturile și obligațiile care decurg din aceasta. Părinții sunt obligați să asigure întreținerea copilului proporțional cu situația financiară și posibilitățile acestora. Obligația de întreținere a copilului revine tatălui și mamei până în momentul în care copilul se poate întreține singur.

Obligația de întreținere a copilului nu încetează în cazul în care copilul locuiește separat de familie sau în cazul în care copilul nu mai locuiește cu unul sau cu ambii părinți.

Atunci când decid exercitarea separată a autorității părintești, instanțele iau în considerare circumstanțele cauzei, și anume care este părintele cu care locuiește copilul în momentul introducerii acțiunii și care este părintele care exercită zilnic autoritatea părintească asupra copilului. Copilul are dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu oricare dintre părinți (drepturi de vizită). Fiecare părinte are obligația și dreptul de a menține o relație personală și un contact direct cu copilul. Părintele care nu locuiește împreună cu copilul are dreptul de a fi informat cu privire la acesta, în special cu privire la dezvoltarea, sănătatea, rezultatele școlare, interesele și condițiile de viață ale copilului. Încredințarea exercitării separate a autorității părintești asupra copilului unui singur părinte nu înseamnă că celălalt părinte este privat de dreptul de exercitare a autorității părintești.

9 Dacă instanța hotărăște că părinții vor avea custodia comună a unui copil, ce înseamnă aceasta în practică?

În cazul în care părinții exercită autoritatea părintească în comun asupra copiilor, ambii părinți pot acționa în numele copiilor în relațiile lor personale și patrimoniale. Părinții iau decizii în comun cu privire la toate aspectele legate de dezvoltarea copilului.

10 Cărei instanțe sau autorități ar trebui să mă adresez dacă vreau să depun o cerere privind răspunderea părintească? Ce formalități trebuie respectate și ce acte trebuie să atașez la cererea mea?

Cererile privind exercitarea autorității părintești și drepturile de vizită trebuie depuse la instanța de la locul de reședință al copilului. Locul de reședință înregistrat al părinților este considerat ca fiind locul de reședință al copilului în cererile privind exercitarea autorității părintești și drepturile de vizită. În cazul în care locurile de reședință înregistrate ale părinților copilului sunt situate în unități administrative diferite, locul de reședință al copilului este considerat a fi locul de reședință înregistrat al părintelui cu care locuiește acesta. În cazul în care nici părinții copilului și nici copilul nu au un loc de reședință înregistrat, locul de reședință al copilului este considerat a fi locul de reședință al părinților.

Cererea introductivă trebuie depusă în conformitate cu articolul 128 din Codul de procedură civilă (*Civilprocesa likums*). Articolul 129 din Codul de procedură civilă se aplică în ceea ce privește documentele care trebuie anexate la cererea introductivă.

Un aviz al instanței de dreptul familiei cu privire la această chestiune poate fi, de asemenea, anexat la cererea introductivă.

11 Ce procedură se aplică în aceste cazuri? Este disponibilă o procedură de urgență?

Procedurile judiciare în cauzele civile sunt reglementate de Codul de procedură civilă din Letonia. Cauzele care se referă la protecția drepturilor și intereselor copilului sunt considerate de instanță ca având prioritate. Instanța solicită avizul instanței de dreptul familiei în chestiunile legate de încredințarea exercitării autorității părintești,

Îngrijirea copilului și modalitățile de exercitare a dreptului de vizită și invita un reprezentant să participe la ședința de judecată și să aflu părerea copilului în cazul în care acesta este în măsură să își exprime părerea, ținând cont de vârsta sa și de gradul său de maturitate.

Cauzele civile sunt judecate de instanțe în ședințe publice, cu excepția, de exemplu, a cauzelor privind exercitarea autorității părintești și drepturile de vizită. În mod similar, în interesul minorilor, instanța poate dispune ca ședința de judecată să se desfășoare, în întregime sau în parte, fără prezența publicului, la cererea motivată a părților sau la aprecierea instanței.

Părțile au dreptul să adreseze instanței o cerere motivată de urgentare a soluționării cauzei. Instanța examinează în consecință această cerere motivată.

La cererea uneia dintre părți, o hotărâre judecătorească poate prevedea faptul că hotărârea în întregime sau părți din aceasta cu privire la întreținerea copiilor și în cauzele privind exercitarea autorității părintești și dreptul de vizită sunt executorii fără întârziere.

La cererea uneia dintre părți, instanța pronunță o hotărâre prin care se stabilește temporar întreținerea copilului până la pronunțarea hotărârii.

12 Pot obține asistență juridică pentru a acoperi costurile procedurii?

Persoanele cu venituri mici sau defavorizate cărora le-a fost atribuit un astfel de statut în conformitate cu procedura prevăzută de legislație și persoanele care se află brusc într-o astfel de poziție și situație financiară care le împiedică să își protejeze drepturile (ca urmare a unor dezastruri naturale, cazuri de *forță majoră* sau cazuri fortuite) sau care se află, în întregime, în grija statului sau a autorității publice locale (denumită în continuare o „situație specială”) au dreptul de a solicita sprijin financiar pentru asistență judiciară.

La cererea motivată a unei persoane, instanța sau judecătorul examinează situația financiară a acesteia și o scutește integral sau parțial de la plata cheltuielilor judiciare în contul bugetului de stat, suspendând, de asemenea, plata obligatorie a cheltuielilor judiciare instituite în contul bugetului de stat sau eșalonându-le.

Conform Codului de procedură civilă, reclamantii sunt scutiți de la plata cheltuielilor judiciare în contul bugetului de stat pentru cererile privind recuperarea pensiei de întreținere pentru un copil.

13 Este posibilă atacarea unei hotărâri privind răspunderea părintească?

O hotărâre poate fi atacată în cadrul procedurii generale, și anume prin introducerea unui apel la instanța regională (*Apgabaltiesa*) sau a unui recurs pe motive de drept la Curtea Supremă (*Augstākajā tiesa*).

14 În anumite cazuri, poate fi necesară adresarea către o instanță sau către o altă autoritate pentru a face executorie o hotărâre privind răspunderea părintească. Care procedură se aplică în asemenea cazuri?

Hotărârile instanțelor judecătorești sunt executate atunci când intră în vigoare sau imediat, dacă acestea sunt declarate ca fiind imediat executorii.

Acestea sunt executate de un executor judecătoresc autorizat.

15 Ce ar trebui să fac pentru ca o hotărâre în materia răspunderii părintești pronunțată de o instanță dintr-un alt stat membru să fie recunoscută și executată în acest stat membru?

Hotărârile instanțelor străine sunt recunoscute și executate de către instanțele din Letonia.

Hotărârile instanțelor străine sunt recunoscute și executate în conformitate cu procedura instituită prin Codul de procedură civilă și cu Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului privind competența, recunoașterea și

executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000.

O cerere de încuviințare a executării este depusă la instanța districtuală (sau instanța municipală) de la locul de reședință permanent al persoanei împotriva căreia se solicită executarea sau de la locul de reședință permanent al copilului la care se referă executarea. Hotărârea de încuviințare a executării sau de respingere a unei hotărâri de încuviințare a executării este pronunțată de un judecător unic, pe baza cererii depuse și a documentelor anexate la aceasta, în termen de 10 zile de la data depunerii cererii, fără citarea părților.

16 Ce instanță din acest stat membru trebuie să sesizez pentru a mă opune recunoașterii și executării unei hotărâri în materia răspunderii părintești pronunțate de o instanță dintr-un alt stat membru? Ce procedură se aplică în aceste cazuri?

O hotărâre a instanței de primă jurisdicție de recunoaștere a unei hotărâri pronunțate de o instanță străină poate fi contestată prin depunerea unei cereri auxiliare la instanța regională, iar hotărârea instanței regionale poate fi contestată prin depunerea unei cereri auxiliare la Senat (*Senāts*).

O parte în proces al cărei loc de reședință declarat este în Letonia, sau, în lipsă, a cărei reședință efectivă este în Letonia, poate depune o cerere auxiliară în termen de 30 de zile de la data primirii unui exemplar al hotărârii; o parte în proces care nu are locul de reședință declarat sau efectiv în Letonia poate depune o cerere auxiliară în termen de 60 de zile de la data primirii unui exemplar al hotărârii.

17 Ce legislație se aplică în acțiunile privind răspunderea părintești în cazul în care copilul sau părțile nu locuiesc în acest stat membru sau au cetățenii diferite?

Letonia și-a asumat obligații în temeiul Convenției de la Haga din 19 octombrie 1996 asupra competenței, legii aplicabile, recunoașterii, executării și cooperării privind răspunderea părintească și măsurile de protecție a copiilor, precum și al acordurilor bilaterale privind asistența juridică încheiate între Republica Letonia și Federația Rusă, Ucraina, Republica Belarus, Republica Uzbekistan, Republica Kârgâză și Republica Moldova.

Această pagină face parte din portalul [Europa ta](#).

Ne-am bucura să primim [feedbackul](#) dumneavoastră cu privire la utilitatea informațiilor furnizate.

Ultima actualizare: 28/01/2025

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.